

Služební předpis nejvyššího státního tajemníka o pravidlech etiky státních zaměstnanců

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

SEKCE PRO STÁTNÍ SLUŽBU
MINISTERSTVA VNITRA

Úprava etických pravidel

► v zákoně o státní službě

→ státní zaměstnanec dodržuje pravidla etiky vydaná služebním předpisem
[§ 77 odst. 1 písm. t)]

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

SEKCE PRO STÁTNÍ SLUŽBU
MINISTERSTVA VNITRA

Etická vers. právní pravidla

ETICKÁ PRAVIDLA

- ▶ primárně nepsaná
- ▶ podřízení se dobrovolně → z vlastní vůle - svědomí (ale někdy i z určitého společenského tlaku)
- ▶ chybí interpretační a aplikační pravidla
- ▶ ve formulaci obecnější (pouze určitý směr nebo ohled), v aplikaci jemnější a detailnější, v sankci „diplomatictější“ (ztráta důvěry, ztráta soudržnosti)

PRÁVNÍ PRAVIDLA

- ▶ psaná, legislativní proces
- ▶ sankce
- ▶ interpretační a aplikační pravidla

Etická pravidla státních zaměstnanců

- ▶ patří do tzv. profesní etiky
- ▶ seberegulace určité profesní skupiny
- ▶ měli by mít státní zaměstnanci přísnější pravidla chování a jednání než ostatní?
- ▶ ohrožení kvality státní služby
- ▶ ohrožení důvěry veřejnosti ve státní správu

Etický kodex státních zaměstnanců - cíle

- ▶ přispět k lepší státní správě
- ▶ vyjádřit hodnoty státní služby
- ▶ poskytnout vodítko pro státní zaměstnance
  - pokud řeší etická dilemata
  - pokud čelí neetickým požadavkům
  - pokud obhajují vlastní rozhodnutí uvnitř i vně úřadu
- ▶ poskytnout informace pro veřejnost
- ▶ pomoci odhalit případné problémové praktiky
- ▶ (pomoci zdůvodnit kárná opatření)

Dosavadní etický kodex státních zaměstnanců

5 stránek
14 článků

+ 2 přílohy

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

SEKCE PRO STÁTNÍ SLUŽBU
MINISTERSTVA VNITRA

Dosavadní etický kodex státních zaměstnanců

služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 13/2015, kterým se stanoví pravidla etiky státních zaměstnanců

NEDOSTATKY

- ▶ duplicitní k právním pravidlům
- ▶ klišé
- ▶ úprava etikety
- ▶ úprava střetu zájmů, korupce, darů, lobbingu
- ▶ předpoklad nadprůměrné erudice představených v oblasti etiky

Nový etický kodex státních zaměstnanců

PREAMBULE

Nejvyšší státní tajemník na základě ustanovení § 77 odst. 1 písm. t) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, jsa pamětiv znovuobnoveného odkazu a tradice stavu úřednického,

maje na zřeteli trvalý požadavek dobrého a odpovědného spravování věcí veřejných ku prospěchu všech členů společnosti uspořádané ve stát,

vycházející z demokratických hodnot lidské důstojnosti, svobody, rovnosti a solidarity,

vědom si potřeby vybatit nositele státní služby přehledným, srozumitelným a jednotným souborem etických pravidel, která jim napomohou v nalézání správného a společensky prospěšného konání při plnění služebních povinností a budou tak rovněž posilovat důvěru veřejnosti ve státní správu,

vydává za účelem naplňování a soustavné ochrany veřejného zájmu, jakož i důsledného zachování nezápartisanosti, odbornosti, přiměřenosti, vstřícnosti a hospodárnosti ve státní službě

tato pravidla etiky státních zaměstnanců.

**Čl. 1
Žádoucí jednání**

Státní zaměstnanec trvale dbá při výkonu státní služby (dále jen „služba“) o to, aby jednal čestně, poctivě, odpovědně a spolehlivě.

**Čl. 2
Veřejný zájem**

(1) Státní zaměstnanec při výkonu služby svědomitě chrání veřejný zájem.

(2) Státní zaměstnanec předchází situacím, ve kterých by mohlo dojít ke střetu jeho osobního zájmu se zájmem veřejným.

**Čl. 3
Nestrannost**

(1) Státní zaměstnanec jedná při výkonu služby neovlivněn pozitivními ani negativními vztahy ke konkrétním osobám nebo skupinám osob.

(2) Státní zaměstnanec jedná při výkonu služby neovlivněn vůlí a zájmy politické strany nebo politického hnutí.

(3) Státní zaměstnanec nevyžaduje ani nepřijímá v souvislosti s výkonem služby žádné výhody pro sebe či jinou osobu.

(4) Státní zaměstnanec se při výkonu služby chová k druhým ve srovnatelných situacích stejně.

(5) Státní zaměstnanec jedná při výkonu služby bez předsudků.

**Čl. 4
Odbornost**

Státní zaměstnanec dbá při výkonu služby na svoji odbornost a účinně ji uplatňuje. Státní zaměstnanec respektuje při výkonu služby odborné znalosti a zkušenosti druhých.

**Čl. 5
Přiměřenost**

Státní zaměstnanec jedná při výkonu služby přiměřeně okolnostem dané situace.

**Čl. 6
Vstřícnost**

(1) Státní zaměstnanec jedná při výkonu služby ochotně, diskrétně, ohleduplně a se snahou porozumět druhým.

(2) Státní zaměstnanec se zdržuje při výkonu služby všeho, co neospravedlnitelně narušuje dobré mezilidské vztahy.

(3) Státní zaměstnanec usiluje při výkonu služby o rozvíjení vzájemnosti, soudržnosti a spolupráce mezi zaměstnanci ve služebních úřadech.

**Čl. 7
Hospodárnost**

Státní zaměstnanec spravuje a využívá prostředky, které mu byly v souvislosti s výkonem služby svěřeny, hospodárně, účinně a pouze k tomu účelu, k němuž mu byly svěřeny.

**Čl. 8
Úloha představených**

Představený vede při výkonu služby státního zaměstnance k dodržování etických pravidel a jde jim v tom příkladem.

**Čl. 9
Zrušovací ustanovení**

Služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 13/2015, kterým se stanoví pravidla etiky státních zaměstnanců, se zrušuje.

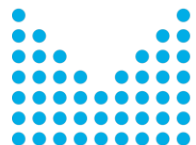
**Čl. 10
Účinnost**

Tento služební předpis nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2024.

Č. j. MV-39003-26/OSS-2023

Nejvyšší státní tajemník
PhDr. Jindřich FRYČ v. r.

1 stránka
preambule
10 článků
žádná příloha

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

SEKCE PRO STÁTNÍ SLUŽBU
MINISTERSTVA VNITRA

Nový etický kodex státních zaměstnanců

služební předpis nejvyššího státního tajemníka č. 3/2023, o pravidlech etiky státních zaměstnanců

CÍLE

- ▶ pravidla obecná
- ▶ hodnotová východiska a zásady státní služby v preambuli, principy
- ▶ pozitivní formulace → motivace
- ▶ pravidla jasná, stručná, srozumitelná, zapamatovatelná

Nový etický kodex státních zaměstnanců

- ▶ **cílem je aspirační přístup = podpora a motivace**
  - nikoliv disciplinační = příkazy a zákazy, kontrola a sankce
- ▶ vydání etického kodexu je prvním a pouze dílčím krokem ke změně přístupu a myšlení

Nový etický kodex státních zaměstnanců

ŽÁDOUCÍ JEDNÁNÍ

Státní zaměstnanec trvale dbá při výkonu státní služby o to, aby jednal čestně, poctivě, odpovědně a spolehlivě.

VEŘEJNÝ ZÁJEM

Státní zaměstnanec při výkonu státní služby svědomitě chrání veřejný zájem. Státní zaměstnanec předchází situacím, ve kterých by mohlo dojít ke střetu jeho osobního zájmu se zájmem veřejným.

NESTRANNOST

Státní zaměstnanec jedná při výkonu státní služby: neovlivněn pozitivními ani negativními vztahy ke konkrétním osobám nebo skupinám osob, neovlivněn vůlí a zájmy politické strany nebo politického hnutí, bez předpoklady. Státní zaměstnanec nevyžaduje ani nepřijímá v souvislosti s výkonem státní služby žádné výhody pro sebe či jinou osobu. Státní zaměstnanec se při výkonu státní služby chová k druhým ve srovnatelných situacích stejně.

ODBORNOST

Státní zaměstnanec dbá při výkonu státní služby na svoji odbornost a účinně ji uplatňuje. Státní zaměstnanec respektuje při výkonu státní služby odborné znalosti a zkušenosti druhých.

PŘIMĚŘENOST

Státní zaměstnanec jedná při výkonu státní služby přiměřeně okolnostem dané situace.

VSTŘÍCNOST

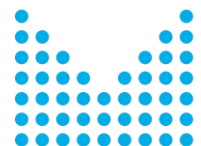
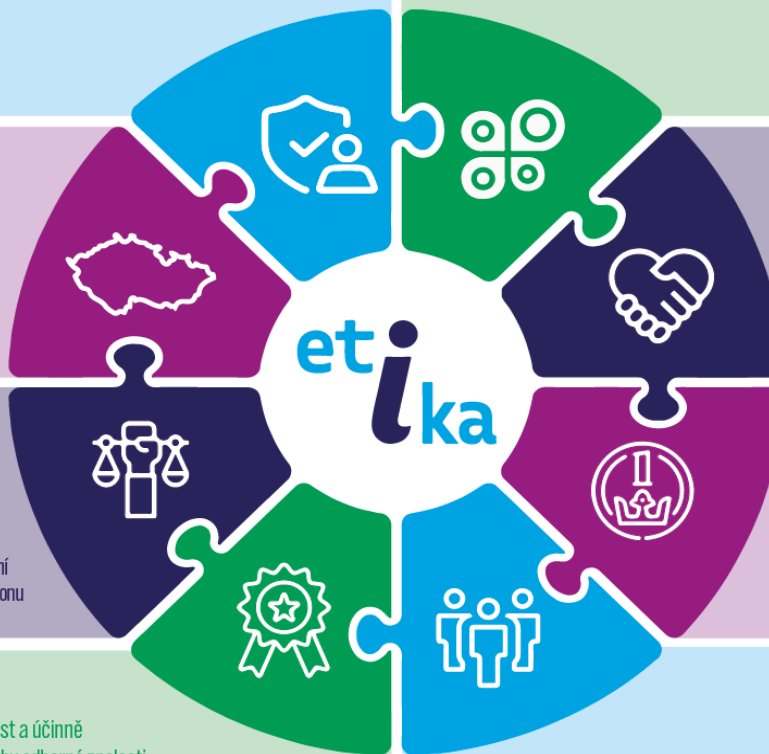
Státní zaměstnanec jedná při výkonu státní služby ochotně, diskrétně, ohleduplně a se snahou porozumět druhým. Státní zaměstnanec se zdržuje při výkonu státní služby všeho, co neospravedlnitelně narušuje dobré mezilidské vztahy. Státní zaměstnanec usiluje při výkonu státní služby o rozvíjení vzájemnosti, soudržnosti a spolupráce mezi zaměstnanci ve služebních úřadech.

HOSPODÁRNOST

Státní zaměstnanec spravuje a využívá prostředky, které mu byly v souvislosti s výkonem státní služby svěřeny, hospodárně, účinně a pouze k tomu účelu, k němuž mu byly svěřeny.

ÚLOHA PŘEDSTAVENÝCH

Představený vede při výkonu státní služby státní zaměstnance k dodržování etických pravidel a jde jim v tom příkladem.

PREAMBULE

- ▶ **celospolečenská hodnotová východiska**
- ▶ rámec pro interpretaci a aplikaci etických pravidel
  - důstojnost
  - svoboda
  - rovnost
  - solidarita
- ▶ **hodnotová východiska státní služby**
- ▶ dobré a odpovědné spravování věcí veřejných
- ▶ správné a společensky prospěšné konání
- ▶ tradice a odkaz úřednického stavu
- ▶ důvěra veřejnosti ve státní správu

ŽÁDOUCÍ JEDNÁNÍ

- ▶ čestnost
- ▶ poctivost
- ▶ odpovědnost
- ▶ spolehlivost

- ▶ morální zralost / integrita

VEŘEJNÝ ZÁJEM

- ▶ svědomitá ochrana veřejného zájmu
- ▶ předcházení situacím, ve kterých by mohlo dojít ke střetu osobního a veřejného zájmu

NESTRANNOST

- ▶ bez ovlivnění vztahy k osobám nebo skupinám osob
- ▶ bez ovlivnění vůlí a zájmy politických stran nebo hnutí
- ▶ **ne** výhody
- ▶ stejné chování ve srovnatelných situacích
- ▶ **ne** předsudky

ODBORNOST

- ▶ dbát na odbornost a uplatňovat ji
- ▶ respekt k odbornosti druhých
- ▶ rozvoj

PŘIMĚŘENOST

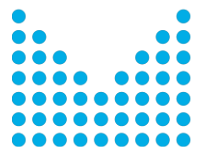

- ▶ přiměřenost cíli a okolnostem
- ▶ umírněnost
- ▶ uvážlivost

VSTŘÍCNOST

- ▶ ochota
- ▶ diskrétnost
- ▶ ohleduplnost
- ▶ snaha porozumět

- ▶ ne narušování dobrých mezilidských vztahů

- ▶ vzájemnost
- ▶ soudržnost
- ▶ spolupráce

HOSPODÁRNOST

- ▶ využití prostředků
  - hospodárné
  - účinné
  - pouze ke svěřenému účelu

ÚLOHA PŘEDSTAVENÝCH

- ▶ vést k dodržování etických pravidel
- ▶ jít příkladem

Nový etický kodex státních zaměstnanců

- ▶ generické maskulinum
- ▶ ochrana přírody
- ▶ Co se děje mimo výkon služby?

KRITIKA

Nový etický kodex státních zaměstnanců

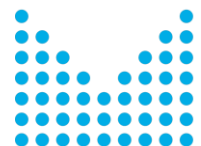
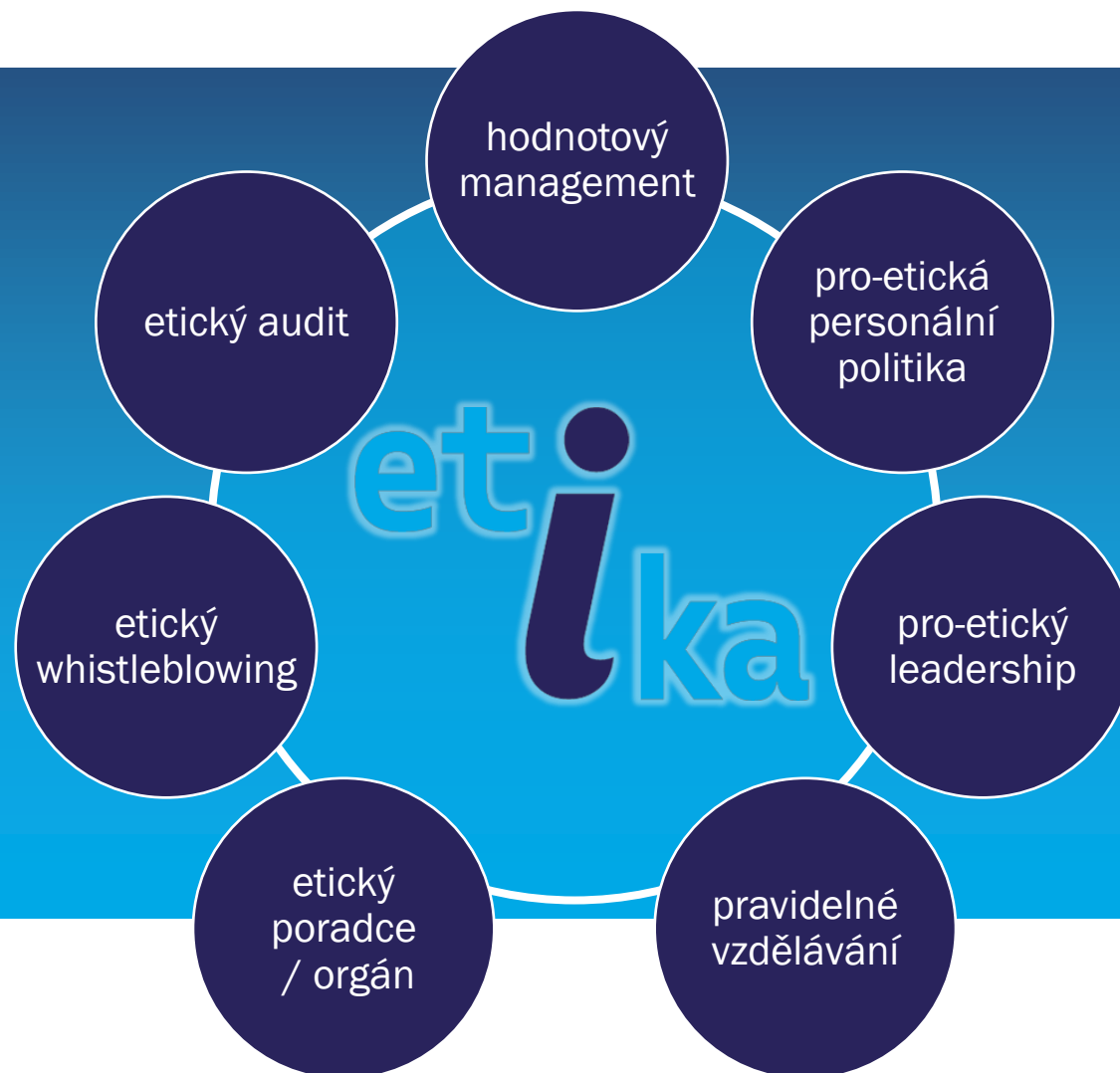

POUŽITÍ

- ▶ kodex přečíst a znát
- ▶ používat jej celostně
- ▶ klást si otázky
- ▶ radit se s kolegy/kolegyněmi a představenými
- ▶ představovat si alternativní scénáře
- ▶ dobrat se jádra problému 😊

Nástroje komplexní etické infrastruktury

Děkujeme za pozornost

statnisluzba.vzdelavani@mvcv.cz

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

SEKCE PRO STÁTNÍ SLUŽBU
MINISTERSTVA VNITRA